

**EXPUNERE DE MOTIVE LA PROPUNEREA LEGISLATIVĂ PENTRU
MODIFICAREA LEGII NR.272 DIN 2004 PRIVIND PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA
DREPTURILOR COPILULUI**

În prezent, domeniul protecției drepturilor copilului este reglementat de Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2005. Prin intrarea în vigoare a acestei legi, a fost instituit "principiul superior al copilului", drept criteriu fundamental ce stă la baza oricăror decizii luate de autoritățile publice cu privire la persoana acestuia, concomitent cu instituirea rolului primordial al părinților în creșterea și îngrijirea sa și caracterul complementar al intervenției Statului, prin autoritățile sale publice competente în cadrul acestui proces.

Prin acest act normativ, au fost clarificate rolul și atribuțiile ce reveneau autorităților publice locale în procesul de luare a deciziilor față de care se impunea luarea unei măsuri de protecție specială sau în cadrul măsurilor menite să asigure sprijinirea familiilor, în vederea menținerii copilului în mediul familial.

Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) au rolul de a asigura aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, a persoanelor vârstnice, a persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Acestea asigură măsurile de protecție specială, prestațiile și serviciile destinate îngrijirii și dezvoltării copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi sau a celui care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 65/2014 pentru modificarea unor acte normative a fost adoptată în baza raționamentului că actualele reglementări care prevăd acordarea unor măsuri de susținere financiară a costurilor de creștere și îngrijire a unui copil previn doar în mică măsură privarea materială severă a acestuia, motiv pentru care este necesară intervenția asupra Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

În expunerea de motive a Ordonanței de urgență nr.65/2014 se precizează următoarele: *"Copiii reprezintă o resursă extraordinară, o adevărată valoare, iar prin acest act normativ se creează posibilitatea de dezvoltare și participare, asigurându-li-se un stil de viață mai sănătos și o educație mai bună, toate acestea reprezentând o investiție, nu o cheltuială."*

În acest sens, Ordonanța de urgență nr. 65/2014 modifică unele articole prevăzute în Legea nr. 272/2004, dintre care ne interesează art. 128, alineatele (1) și (2), care se modifică și, actualmente au următorul cuprins:

(1) Pentru fiecare copil față de care s-a luat măsura plasamentului la o familie, persoană, asistent maternal, într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat acreditat sau s-a instituit tutela, în condițiile legii, se acordă o alocație lunară de plasament, raportată la indicatorul social de referință, în cuantum de 1,20 ISR.

(2) Alocația prevăzută la alin. (1) se plătește persoanei, asistentului maternal, reprezentantului familiei, al organismului privat acreditat care a luat în plasament copilul sau tutorelui și este destinată asigurării drepturilor prevăzute la art. 129 alin. (1)." - "Copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială, precum și mamele protejate în centre maternale au dreptul la hrană, îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și sume de bani pentru nevoi personale.

În continuare, alineatele 3 și 4 din art. 128 al Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului prevăd faptul că:

(3) Alocația de plasament se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice.

(4) Pentru copiii pentru care s-a stabilit măsura plasamentului sau s-a instituit tutela, stabilirea dreptului la alocație prevăzută la alin. (1) se face începând cu luna următoare celei în care a fost emisă dispoziția conducătorului direcției generale de asistență socială și protecția copilului sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului sau a instanței de judecată, după caz.

Ordinul nr. 1733/2015 al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice - MMFPSPV aprobă procedura de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, după cum urmează:

Art. 9.(1) Beneficiază de alocație lunară de plasament, denumită în continuare alocație, fiecare copil față de care s-a luat măsura plasamentului, inclusiv plasamentul în regim de urgență în condițiile prevăzute de Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la o persoană sau familie, la asistentul maternal ori la un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat acreditat, precum și copilul pentru care a fost instituită tutela, în condițiile legii.

(2) Alocația se plătește persoanei sau reprezentantului familiei care a luat în plasament copilul, asistentului maternal, reprezentantului organismului privat acreditat ori tutorelui până la împlinirea de către copil a vârstei de 18 ani, denumiți în continuare beneficiari.

Art. 13. (1) Dreptul la alocație se stabilește începând cu luna următoare celei în care a fost emisă dispoziția conducătorului direcției generale sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului ori a instanței de judecată, după caz.

(2) Plata alocației se efectuează începând cu luna următoare emiterii dispoziției prevăzute la alin. (1).

În conformitate cu prevederile legale, alocația de plasament - în cuantum de 600 lei/lună pentru copiii fără dizabilități și 900 lei pentru cei încadrați în grad de handicap conform ISR - este utilizată pentru achiziționarea de alimente, rechizite, materiale - igienico - sanitare, echipament, cazarmament, medicamente, alte necesități personale, în funcție de vârsta copilului, starea medicală, nevoile fizice, sociale și educaționale ale acestuia. Astfel, scopul primordial al furnizării acestor drepturi bănești îl reprezintă susținerea copilului de către

persoana/familia/asistentul maternal profesionist la care se află în plasament, în vederea asigurării unei stări de sănătate bune, a unui mediu familial echilibrat, propice formării și consolidării eficiente a deprinderilor specifice vârstei, dezvoltării unui profil moral echilibrat, consolidării unei personalități adecvate menite să ducă toate, în timp, la integrarea socio-profesională de succes a viitorului tânăr.

În acest sens, din practica specialiștilor de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului care preiau copiii în sistemul de protecție al statului și monitorizează evoluția acestora în plasament, s-au constatat nereguli, discrepanțe în ceea ce privește asigurarea nevoilor sus-menționate, întrucât alocația de plasament este furnizată cu luna imediat următoare plasării copilului la persoana/familia/asistentul maternal profesionist, cum este menționat în Legea 272/2004 și Ordinul 1733/2015.

Astfel, în practică, pentru ca un copil să beneficieze de alocația de plasament în mod corespunzător, acesta ar trebui să fie dat în plasament în ultima zi a lunii, urmând să primească acest drept bănesc începând cu data de 1 a lunii imediat următoare.

Din economia prevederilor legale sus-menționate, pentru ca un copil să beneficieze de alocația de plasament în mod corespunzător, acesta ar trebui să fie dat în plasament în ultima zi a lunii, urmând să primească drepturile bănești în întregime începând cu data de 1 a lunii imediat următoare.

În cazul în care un copil este plasat la o persoană/familie/asistent maternal profesionist pe data de 1 ale lunii sau în oricare din zilele lunii respective, conform actelor normative sus-menționate, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, prin Agențiile Județene pentru Plăți și Inspecție Socială, nu îi furnizează acestuia alocația de plasament pe luna în curs.

Dar trebuie precizat faptul că multe din măsurile de protecție au caracter de urgență. În conformitate cu prev. art.68 din Legea 272/2004, "plasamentul în regim de urgență este o măsură de protecție specială, cu caracter temporar, care se stabilește pentru copilul aflat în următoarele situații:

- a) abuzat, neglijat sau supus oricărei forme de violență;
- b) găsit sau părăsit în unități sanitare.

De asemenea, plasamentul în regim de urgență se poate dispune și în cazul copilului al cărui unic ocrotitor legal sau ambii au fost reținuți, arestați, internați sau în situația în care, din orice alt motiv, aceștia nu-și pot exercita drepturile și obligațiile părintești cu privire la copil.

Astfel, având în vedere caracterul de urgență al unor măsuri de protecție, acestea trebuie să fie luate imediat, fără a putea fi condiționate de o zi calendaristică.

În cazul în care un copil este plasat la o persoană/familie/asistent maternal profesionist pe data de 1 ale lunii sau în oricare din zilele lunii respective prin Dispoziție în regim de urgență, Agențiile Județene pentru Plăți și Inspecție Socială nu îi furnizează acestuia alocația de plasament pentru luna în curs.

Astfel, copiii care sunt instituționalizați în regim de urgență sunt privați de alocația de plasament în luna în care intră în sistemul de protecție al statului.

Dar trebuie menționat faptul că majoritatea copiilor care sunt plasați în regim de urgență vin din medii familiale dezorganizate, medii sociale cu promiscuitate, în care sărăcia primează, iar aceștia nu beneficiază de alimente, rechizite, materiale - igienico - sanitare, echipament, cazarmament, medicamente care să le asigure nevoile specifice. Iar alocația de plasament este furnizată, în urma instituționalizării copilului, tocmai pentru achiziționarea în timp util a celor menționate, dar datorită faptului că este furnizată luna imediat următoare, acest demers este imposibil. Toate acestea au impact negativ asupra stării de sănătate, dezvoltării deprinderilor specifice vârstei, consolidării unei personalități adecvate a copilului instituționalizat, deoarece la momentul intrării în sistemul de protecție al statului, copilul se află într-o situație vulnerabilă.

Inițiator,

George Cătălin STĂNGĂ

Senator